

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.V.20.457/2015/4.

A Kúria a dr. Tóth Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Németh Ferenc István ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt 3.P.II.24.758/2012. szám alatt folyamatban volt perében a Fővárosi Törvényszék 2014. december 9. napján meghozott 57.Pf.638.871/2014/4. számú jogerős ítéletével szemben az alperes 2015. március 4. napján 28. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelme folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 76.200 (hetvenhatezer-kettőszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, az államnak külön felhívásra 598.300 (ötszázkilencvennyolcezer-háromszáz) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az életvitelszerűen Svédországban élő felperes a 2012. december 5. napján előterjesztett, majd a gépjárműszakértő véleményének előterjesztését követően módosított kereseti kérelmében kérte az alperes kötelezését 5.982.785.-Ft kártérítés megfizetésére, amelyből 5.339.455 Ft kárkori forgalmi érték, 618.430 Ft szállítási költség, 24.900 Ft közjegyzői költség. Az 5.339.455.- Ft után a káresemény napjától, 2012. június 30. napjától, a 618.430 Ft után a számla kiegyenlítésének napjától, 2012. augusztus 14. napjától, a 24.900 Ft után a számla kiegyenlítésének napjától, 2012. november 9. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamata, valamint a perrel felmerült költségei megfizetésére kérte kötelezni az

alperest. Az ügyvédi munkadíjat a megbízási szerződésben foglaltak szerint 20% + áfa összegben kérte megállapítani.

A felperes kereseti kérelmének jogalapjaként a 2009. évi LXII. törvényt, a Ptk. 339. § (1) bekezdését, a Ptk. 355. § (1) bekezdését és a 346. § (1) bekezdését, a Ptk. 300. § (1) bekezdését, a Ptk. 559. §-át, a késedelmi kamat vonatkozásában a Ptk. 301. § (1) bekezdését és a 360. § (1) és (2) bekezdéseit jelölte meg.

Előadta, hogy 2012. június 30. napján a tulajdonát képező gépkocsival balesetet szenvedett, melynek következtében a gépjármű töréskárt szenvedett. A tulajdonát képező fenti gépjármű egyedi gyártású, full extra kiegészítőkkal rendelkezik. A balesetet az okozta, hogy az alperesnél felelősségbiztosítással rendelkező az általa vezetett gépjárművel az elsőbbségadási kötelezettséget figyelmen kívül hagyta és a kanyarodási helyzetben levő felperesi jármű bal hátsó részének ütközött. A károkozó gépjármű vezetője a helyszínen elismerte a baleset bekövetkezéséért a felelősségét. A balesetet követően a felperes gépjárművét a helyszínről tréler vontatta el, a Kft. javító műhelyébe. A javító műhely vezetőjének kárbejelentése nyomán folyt le a kárrendezési eljárás. A felperes kárigényét a biztosító elutasította. A felperes és családja a balesetet követően repülővel utazott haza Svédországba. A gépjárművet a minél hamarabbi kijavítása céljából 2012. augusztus 14. napján Svédországba szállította a felperes. A szállítás költsége 18.313 SEK volt, amely a számla kifizetésének napján, 2012. augusztus 14. napján érvényes árfolyamon átszámítva (33,77 Ft/SEK) 618.430.-Ft. A gépjármű javítását a felperes házastársának tulajdonában álló AB elnevezésű autójavító cég végezte. A javítás költsége 212.939 SEK volt, amely a baleset napján, 2012. június 30. napján érvényes árfolyamon átszámítva (32,84 Ft/SEK) 6.992.917.-Ft.

A szállítási költség kapcsán előadta, hogy családjával repülővel utazott haza Svédországba, amelynek költségét nem kívánja az alperessel szemben érvényesíteni. Az általa érvényesített szállítási költség az, hogy a gépkocsiért külön Magyarországra kellett jönni és hazaszállítani Svédországba.

A felperes a szakértő véleményében megjelölt, a gépjármű kárkori értékét 232.260 SEK-ben elfogadta, szintén elfogadta a 69.670 SEK-ben megállapított roncsértéket. Ezen két összeg különbözeteként 162.590 SEK összegben határozta meg a kárt, amely a baleset napján, 2012. június 30. napján érvényes árfolyamon átszámítva (32,84 Ft/SEK) 5.339.455.-Ft.

Az alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását. Az ügyvédi munkadíjat a pertárgyérték 5 %-a + áfa összegben jelölte meg. A keresetet mind jogalapjában, mind

összegszerűségében vitatta.

A gépjárműszakértő véleményének előterjesztését követően már nem vitatta a két gépjármű ütközésének megtörténtét, azonban vitatta az alperes helytállási kötelezettségét, mivel álláspontja szerint a perben számos olyan körülmény merült fel, amely kétségesse teszi a baleset felek által előadott módon történt bekövetkezését, ezáltal a felelősségét a károk tekintetében. Hivatkozott arra, hogy a felperes házastársa, valamint a kárt okozó személy házastársa, közös ismerőse egy, a perben nem érintett harmadik személy. Ezen harmadik személy lakhelye ugyanaz a település, amely felperesé és felperes férjéé volt adott időben, Svédország városa. Ezen túlmenően a balesetben részesnek jelölt felek egy harmadik városban, Budapesten karamboloztak, s mindketten a GPS navigációs készülék miatt kerültek a baleset helyszínére. Ezek alapján álláspontja szerint a körülmények kétséget vetnek fel a két gépkocsi véletlen jellegű találkozása tekintetében, mely alapján kétségesnek és bizonyítatlannak tekinthető a biztosítottja felelőssége, ezáltal az alperesi helytállási kötelezettség. E körben kérte tanúként meghallgatni a károkozóként megjelöltet, valamint házastársát, továbbá csatolta a felperes házastársa és a károkozó házastársa közötti kapcsolatot alátámasztó adatlapok másolatát.

A felperes eredeti kereseti kérelme szerinti 400.000 Ft javítási költséget összegszerűségében nem vitatta.

Vitatta, hogy indokolt lett volna a gépkocsi külföldre szállítása a kijavítás érdekében, amit a felperes házastársának tulajdonában álló cég végzett el, aki áfa visszaigénylésre jogosult. Hivatkozott (az autójavító műhely alkalmazottja) tanúvallomására, mely szerint a tanú is úgy nyilatkozott, hogy „egyszerűbb és gyorsabb lett volna, ha a pomázi cég javítja ki a járművet, függetlenül a kárrendezési eljárás mikénti eredményétől, de a felperes és a házastársa úgy döntött, hogy a magasabb javítási költség ellenére a svédországi cégük javítsa ki a járművet”. Igazságügyi szakértő is akként nyilatkozott a szakvéleményében, hogy a felperes által eszközölt svédországi javítás egyértelműen gazdaságtalannak minősült, míg a magyarországi javítás vonatkozásában a járművet gazdaságosan javíthatónak minősítette. Erre figyelemmel álláspontja szerint a felperes alappal csak a magyarországi nettó javítás költségére tarthat igényt, a kereset jogalapjának bírósági elfogadása esetén is. Magyarországi, áfá-t tartalmazó javítási számlával a felperes nem rendelkezik, így esetleg megítélt jogalap esetén is az alperesi helytállási kötelezettség maximális mértéke a szakvéleményben megjelölt nettó 3.287.397 Ft-ra és járulékaira terjedhet ki. A szállítási költség vonatkozásában hivatkozott a felperes kárenyhítési kötelezettségére (Ptk. 340.§ (1) bekezdése). Változatlanul állította, hogy indokolatlanul szállította a felperes külföldre a gépjárművet. Amennyiben mégis elfogadható lenne az indokolt külföldre szállítás, abban az esetben is legfeljebb a szállítási költség önköltséggel és guruló önköltséggel csökkentett

összegére - melyet összezszerűen az alperes nem jelölt meg - tarthatna igényt a felperes.

Vitatta a felperes által érvényesíteni kívánt közjegyzői költséget, tekintettel arra, hogy a felperes által csatolt dokumentumon a perbeli balesettel összefüggésbe hozható információ nincsen. A felperes által érvényesíteni kívánt 20% + áfa ügyvédi munkadíjat eltúlzottnak tekintette.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2014. június 13. napján meghozott 3.P.II.24.758/2012/23. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.957.885 Ft tőkét, 5.339.455 Ft után 2012. június 30. napjától, 618.430 Ft után 2012. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig járó a késedelemmel érintett naptári félév utolsó napján érvényesített jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot, valamint 927.630 Ft perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 357.500 Ft illetéket, míg a felperest, hogy fizessen meg 1.500 Ft illetéket.

Az elsőfokú ítélet indoklásában rögzítette, hogy a perben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Ptk. 339. §-ban foglaltakra - a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperest biztosítottjának károkozó közlekedési magatartásáért helyállási kötelezettség terheli, valamint a kára bekövetkeztét és annak mértékét. A bíróság az ítélet alapjául a perben beszerzett aggálytalan szakértői véleményt fogadta el. A szakértő megállapította, hogy a felek által előadottakkal egyezően a Kunigunda útjáról éles bal kanyar vezet az útra, ráadásul ezen a részen az út enyhén összeszűkül. Megállapította továbbá, „hogy a felperesi jármű oldalán levő fekete felkenődések az okozó jármű lökhárítójától és fényszóró körüli dísztarcsáról keletkeztek. A sérülések mértéke egymásnak és az előadott forgalmi helyzetnek megfeleltethetők. A sérüléseképek alapján tehát a két jármű ütközése azonosítható”. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az aggálytalan szakvéleménnyel szemben az alperes homályos utalásai nem voltak alkalmasak arra, hogy a bíróságban kétséget ébresszenek a jogalap körében. Megállapította a szakértő azt is, hogy a svédországi javítás költsége gazdaságtalan volt, ugyanakkor meghatározta a perbeli gépjármű kárkori és maradványértékét is. A szakvélemény tartalmazta, hogy bruttó 4.174.994 Ft javítási költség mellett a jármű gazdaságosan javítható lett volna. A svéd javítás költsége már gazdaságtalannak minősíthető. A szakértő a tárgyaláson történt meghallgatásakor részletesen ismertette, hogy a gépjármű forgalmi értékének meghatározása körében milyen körülményeket vett figyelembe a számítás alapjául. Mindezek figyelembe vételével határozta meg a 232.260 SEK összegben a gépjármű kárkori értékét, a maradvány értékét a sérülés mértéke alapján pedig 69.670 SEK összegben. A bíróság elfogadta a szakvéleménynek a javítási költségre, a kárkori és a maradványértékre vonatkozó megállapításait. Rögzítette az ítélet, hogy mivel a szakvélemény

szerint a svédországi javítás gazdaságtalan volt, ezért a felperes módosított keresetében nem a javítás költségeinek megtérítését kérte, hanem a kárkori és a maradványérték közötti különbözetet. Erre figyelemmel a bíróság az alperesnek a javítás körében tett érdemi ellenkérelmét nem vette figyelembe. Az elsőfokú ítélet szerint a felperes nem volt köteles arra, hogy a gépjárművet Magyarországon javíttassa meg, figyelemmel az elhúzódozó alperesi kárrendezési eljárásra is, így nem volt indokolatlan a gépjármű Svédországba szállítása. A szállítási költségek tekintetében a bíróság a gépjármű önköltségének levonását mellőzte, mert a felperesnek plusz költsége merült fel azzal, hogy a balesetet követően ő és családja repülőgéppel utazott haza Svédországba. A bíróság nem látta indokoltnak az alperes által sem megjelölt mértékű guruló önköltség levonását sem. Nem találta alaposnak a felperes közjegyzői díj iránti igényét, mivel a felperes által csatolt bizonylat nem támasztja alá, hogy a költség a perbeli meghatalmazás hitelesítésével kapcsolatban merült fel. A felperes pernyertességét 99 %-ban megállapítva az alperest kötelezte az összesen 172.710 Ft szakértői díjból 170.980 Ft megfizetésére. Az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. IM. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján 10 % + áfa összegre mérsékelte és az ügyvédi munkadíjat 756.650 Ft összegben határozta meg. A pervesztesség-pernyertesség arányában kötelezte a feleket a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viselésére.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2014. december 9. napján meghozott 57.Pf.638.871/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit helyben hagyta. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 63.500 Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 476.600 Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

A másodfokú bíróság rögzítette, hogy jóllehet az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része nem tartalmazza, de indokaiból megállapítható, hogy a marasztalást meghaladó keresetet - a felperesnek a közjegyzői díj megtérítése iránti igényét - elutasította. Az elsőfokú ítélet ezen része fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a Pp. 228. § (4) bekezdésére figyelemmel. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek ezt a részét nem érintette. Rögzítette, hogy a bíróság a Pp. 3. § (2) bekezdésére tekintettel a felek által előterjesztett kérelmekhez és nyilatkozatokhoz kötve van, s a Pp. 215. §-a alapján pedig a kereseti kérelmen nem terjeszkedhet túl. Az elsőfokú tárgyalás berekesztését megelőzően a felperes módosított keresetében már nem javítási költség megtérítését, hanem a baleset folytán vagyonában beállott értékcsökkenés megfizetését igényelte az alperestől. A Ptk. 355. § (4) bekezdése erre lehetőséget adott, mivel a törvény a kár fogalma alá vonja a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést is. A

fenntartott módosított keresetre figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a javítási költséggel kapcsolatban az alperes által előadottakat már nem kellett érdemben vizsgálnia és elbírálnia. A vagyonsökkenés mértékét illetően a beszerzett igazságügyi szakvélemény kellő bizonyítékul szolgált, mert megállapította a perbeli gépjármű kárkori forgalmi értékét és a roncsértéket is. E kettő különbözete adja a felperest a vagyonsökkenés miatt ért kár összegét. A szállítási költség megfizetésére kötelezés körében rögzítette, hogy arra a felperes alappal igényt tarthatott, e körben annak van jelentősége, hogy a felperes életvitelszerűen nem Magyarországon, hanem Svédországban lakik. Az alperesnek a Ptk. 340. § (1) bekezdésében foglalt felperesi kárenyhítési kötelezettségre történő hivatkozásával kapcsolatosan rögzítette, hogy a kárenyhítési kötelezettség körét adott esetben meghaladja az az elvárás, hogy a felperesnek Magyarországon meg kellett volna javíttatnia a sérült gépkocsit ahhoz, hogy azzal utazzon vissza Svédországba. A másodfokú bíróság ezért nem látott lehetőséget ezzel kapcsolatban kármegosztásra. A károkozó a balesetért a káreset helyszínén elismerte a felelősségét, tanúvallomásában ugyanilyen nyilatkozatot tett. Ehhez képest az alperes által előadottak, az ún. kapcsolati háló és a káresemények bekövetkeztének valószínűségét illetően nem elégségesek annak megállapításához, hogy a felperesi kereset jogalapja az adott esetben nem áll fenn. A perköltségről a Pp. 239. §-a, a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 32/2003. IM. rendelet 3. § (6) bekezdése figyelembe vételével határozott.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte mindkét fokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, valamint a felperes mindhárom fokú perköltség megfizetésére kötelezését. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesi marasztalás összegét 3.287.397 Ft tőkeösszegre és ezen összeg után járó törvényes kamatra leszállítani, valamint a perköltséget pernyertesség-pervesztesség arányában megosztani.

A felülvizsgálati kérelem szerint az első- és a másodfokú bíróság a bizonyítási eljárás alapján előálló bizonyítékokat okszerűtlenül mérlegelte és a jogalap kérdésében megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indoklási kötelezettségét. Hivatkozása szerint kiemelten kell vizsgálni a jogalap körében a felelősség kérdését is, nemcsak a szűk értelemben vett baleseti mechanizmust, azaz hogy a balesetben részesnek jelölt járművek sérülésképe mennyiben felel meg egymásnak. Változatlanul hivatkozott a peres felek közötti kapcsolati hálóra. Elismerte, hogy a felek közötti közvetlen kapcsolat nem mutatható ki, azonban az általa korábban hivatkozottak szerint a felek között olyan közvetett kapcsolat mutatható ki, amely álláspontja szerint túlmutat a véletlen egybeesés szintjén. Ezen hivatkozását az elsőfokú bíróság mindössze „homályos utalás”-nak minősítette, a másodfokú bíróság pedig csak a jogalap megkérdőjelezése szempontjából „nem elégséges”-nek

minősítette e körben az alperesi álláspontot. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles bizonyítani az alperes kártérítési felelősségét, míg az alperes a baleset véletlenszerűségét csak közvetett módon tudja cáfolni a rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel. Mindezek figyelembe vételével álláspontja szerint a felperes nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének, mely alapján a kereset elutasítása indokolt.

Az összecszerűség tekintetében előadta, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság tévesen figyelmen kívül hagyta a bizonyítékokat és téves következtetésre jutott az alperes helytállási kötelezettsége mértékének meghatározása során. Mind az első-, mind a másodfokú bíróság indoklása kirívóan okszerűtlen és téves a körben, hogy mivel a felperes a gazdasági totálkár számítása szerint terjesztette elő keresetét, ezért indokolt teljes mértékben figyelmen kívül hagyni az alperes javítási költség körében kifejtett álláspontját. E körben álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen hivatkozik a keresethez kötöttség Pp. 215. §-ában megfogalmazott szabályához, mivel a kérdés eldöntése alapvetően a Ptk. 340. § (1) bekezdésén keresztül értelmezhető. Sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem szól a felperest terhelő kárenyhítési kötelezettségének a tanú által kimondott és bizonyított felperesi megsértéséről. A peres eljárás során következetesen vitatta az alperes, hogy indokolt volt a gépkocsi külföldre szállítása a kijavítás érdekében. Ezt a tanú vallomása megerősítette. A tanú akként nyilatkozott, hogy a járművet a magyarországi javítóműhelyben is szakszerűen kijavíthatták volna. Ehhez képest érthetetlen, hogy a másodfokú bíróság miért és milyen okból foglalt állást úgy, hogy a kárenyhítési kötelezettség körét meghaladja az az elvárás, hogy a felperesnek Magyarországon kellett volna javíttatnia a sérült gépkocsit. Szakértő szakvéleménye 11. oldalán nyilatkozott, hogy a svédországi javítás egyértelműen gazdaságtalannak minősült, míg a magyarországi javítás vonatkozásában a járművet gazdaságosan javíthatónak minősítette. A felperes házastársa gépkocsi javítással foglalkozik, így nyilvánvalóan tisztában kellett lennie a gazdaságosabb eljárással, ezért a felperes alappal csak a magyarországi nettó javítás költségére tarthat igényt a kereset jogalapjának elfogadása esetén is. Áfa összegre igényt nem tarthat, mivel magyarországi áfát tartalmazó javítási számlával a felperes nem rendelkezik. Az olcsóbb magyarországi javítással egyébiránt a magas szállítási költség sem merült volna fel.

A kereseti kérelemhez kötöttség kérdése körében hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint nem az dönti el a vagyonban bekövetkezett értékcsökkenés mértékének megállapítását, hogy a felperes milyen számítási metodika alapján kéri kárának megtérítését, hanem a kár mértéke maga. A Pp. 215. §-a nemcsak a keresetre, hanem az ellenkérelemre is vonatkozik, melyet mind az első, mind a másodfokú bíróság hibásan negligált. Az ellenkérelem vonatkozhat arra, hogy

nem totálkár elszámolás, hanem a kárenyhítési kötelezettség megsértése miatt a javítás költség képezi csak a felperes kárát. A szállítási költség körében változatlanul fenntartotta azon hivatkozását, miszerint a felperes kárenyhítési kötelezettségét sértette meg, amikor indokolatlanul szállította külföldre a károsodott gépjárművet. A szállítással felmerült többletköltség semmiképpen nem volt szükségszerű és indokolt. Az összegezés körében hivatkozott arra, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Már az ellenkérelmében is rámutatott, arra, hogy a szállítási költségből, annak esetleges indokoltságának bizonyítottasága esetén is, mindenképpen levonásba helyezendő a felperesi gépkocsi Svédországba való kijutásának önköltsége is, a guruló önköltséggel növelt összegben. A másodfokú bíróság nem indokolta, hogy mi alapján indokolt egy roncs szállításának költségét az alperestől követelni, ha pedig követelhető ezen összeg, nem indokolta ítéletét a körben, hogy az alperesi vitatással szemben milyen jogi érvek alapján hagyható figyelmen kívül az a költség, ami akkor is felmerült volna a felperesnél, ha jármű a tervezett módon úgymond a „saját lábán” tér vissza Svédországba. Felülvizsgálati kérelmében változatlanul hivatkozott a felperes részére 10 % + áfa összegben megítélt ügyvédi munkadíj eltúlzottságára.

A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 346. § (1) bekezdését, a 339. § (1) bekezdését, a 340. § (1) bekezdését, a 355. § (4) bekezdését, a Pp. 3. § (2) bekezdését, a 164. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, a Pp. 215. §-át, és a 221. § (1) bekezdését.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte az ítéletek helybenhagyását (helyesen: a jogerős ítélet hatályában fenntartását) és a perköltsége megállapítását mérlegeléssel, áfával növelt összegben.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint:

A Kúria álláspontja szerint a jogalap körében a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének eleget tett. A perben kirendelésre került igazságügyi gépjárműszakértő a 2013/59. sorszámú szakvéleményében megállapította, hogy a sérülések mértéke egymásnak és az előadott forgalmi helyzetnek megfeleltethetők. A sérüléseképek alapján tehát a két jármű ütközése azonosítható. Ezen megállapítással szemben az alperes a felperes és a károkozó közötti kapcsolati hálóra és egyéb körülményekre hivatkozással tette kétségesé azt, hogy a baleset véletlen jellegű találkozás eredménye volt, ezért biztosítottja nem volt felelős a balesetért. E körben a bizonyítás az alperest terhelte a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján. A bíróság egyetért a jogerős ítélet azon megállapításával, mely szerint az alperes által előadottak nem

elégségesek annak megállapításához, hogy a kereset jogalapja nem áll fenn.

A Kúria egyetért a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozásával miszerint a másodfokú bíróság tévesen hivatkozott a kereseti kérelemhez kötöttség Pp. 215. § (1) bekezdésében foglalt szabályára.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A (2) bekezdés értelmében a kárt pénzben kell megtéríteni, kivéve, ha a körülmények a kár természetben való megtérítését indokolják.

A (4) bekezdés kimondja, hogy kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A kialakult bírói gyakorlat szerint a bíróság csak az összeg tekintetében van kötve a Pp. 215. §-a alapján a kereseti kérelemhez, vagyis összecszerűségben nem ítélt meg többet, mint amire a kereset irányul. A követelésnek a keresetben megjelölt jogcíme azonban nem képezi a döntés korlátját. A kereseti kérelemhez kötöttség nem jelent jogcímhez való kötöttséget is egyúttal. (BDT2001. 410.)

A PK 44. számú állásfoglalás kimondja, hogy a bíróság a kártérítés módjának megállapításánál nincs kötve a felek kérelméhez, ebben a vonatkozásban tehát a kereseti kérelemhez kötöttség nem érvényesül. Az állásfoglalás indoklása is rámutat, hogy a kártérítési kötelezettség azt jelenti, hogy a felelős személynek a károsultat olyan helyzetbe kell hoznia, amilyenben a károsodás előtt volt. Abban a kérdésben, hogy ez a cél milyen eszközökkel érhető el, a döntés jogát már a bíróságra bízta. „Minthogy a felelősség elsődleges módja az eredeti állapot helyreállítása, ezt követő sorrendben pedig a kárnak pénzbeli megtérítése, a bíróságnak akkor is vizsgálnia kell a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése alkalmazhatóságának feltételeit, ha a károsult a kártérítésnek a 355. § (2) és (3) bekezdésében megállapított módját kéri alkalmazni. A bíróság tehát a Ptk. 355. §-a (2) és (3) bekezdésében károsult által kért alkalmazása helyett a 355. § (1) bekezdését - és fordítva - is alkalmazhatja. A 355. § (2) és (3) bekezdésének alkalmazása körében pedig a pénzbeli kártérítés helyett a természetbeni kártérítést - és fordítva - választhatja anélkül, hogy e tekintetben a felek kérelméhez a Pp. 215. §-a alapján kötve volna.”

Kétségtelen, hogy a PK 44. számú állásfoglalás a Ptk. 355. §-ának (1) - (3) bekezdésében szabályozott kártérítési módozatok közötti választási jogra vonatkozik, ugyanakkor a többen a kevesebb elve szerint alkalmazandó arra az esetre is, amikor a felperes a kár

pénzbeli megtérítésének egy bizonyos változata - adott esetben kárnak a javítási költséggel történő megfizetése, avagy totálkár-számítás alapján történő megtérítése - iránt terjeszti elő keresetét.

Ennek eldöntése során a bíróságnak azt kell szem előtt tartania, hogy a kártérítési kötelezettség azt jelenti, hogy a felelős személynek a károsultat olyan helyzetbe kell hoznia, amilyenben a károsodás előtt volt, azaz a biztosító a károsult vagyonában olyan helyzetet köteles teremteni, mintha a káresemény be sem következett volna.

A perben kirendelt szakértő szakvéleményében megállapította, hogy a gépjármű magyarországi javítási költsége 3.287.397 Ft + 887.597 Ft áfa, összesen bruttó 4.174.994 Ft, mely javítási költség mellett a jármű gazdaságosan javítható lett volna. A svédországi 212.939 SEK javítás már egyértelműen gazdaságtalannak minősíthető. A gépjármű kárkori értékét 232.260 SEK összegben, a maradványértéket 69.670 SEK összegben határozta meg.

A perben tanúként meghallgatott tanú - aki a kárügyintézkést folytatta - akként nyilatkozott, hogy a kárrendezési eljárás egy hónapig húzódott, az alperes magánnyomozót bízott meg, ami alapján sejtette, hogy nem várható kárkifizetés, ezért a gazdaságosabb hazai javítás ellenére jobbnak találta, ha a gépjármű visszakerül Svédországba. A hazaszállítást követő két hét múlva kapta meg a tanú az alperes fedezetigazolását, 2012. augusztus 14-i keltezéssel, melyben a kárkifizetés jogalapját tisztázottnak tekintette, és vállalta a baleset során keletkezett károk megtérítését. Előadta, hogy a gépjármű hazaszállításkor teljes bizonytalanság dominált, mivel még akkor is tájékoztatást kért az alperestől, amikor a felperes házastársa a gépjárművel hazaindult, de még akkor sem tudott az alperes konkrét időpontot megjelölni.

A felperes házastársa tanúvallomásában előadta, hogy ha gyorsabban ment volna a magyarországi ügyintézés, akkor a gépjármű itt lett volna megjavíttatva. Előadta, hogy a javítás folyamata alatt érkezett értesítés, mely szerint a jogalap tisztázott és a kár kifizetésre kerül, ehhez javítási kalkulációt és számlát kért az alperes. Annak megküldését követően kapta meg az elutasító levelet, mely szerint a balesettel kapcsolatosan újabb adatok merültek fel, azonban az okokat nem sorolták fel. Ezután fordult jogi képviselőhöz.

A felperes a gépjármű hazaszállításának indokaként annak mihamarabbi megjavítását jelölte meg. A felperesi nyilatkozatból, és a tanúvallomásokból megállapíthatóan a gépjármű hazaszállításának indoka az alperesi biztosító hosszadalmas ügyintézése volt.

A Kúria álláspontja szerint helyesen döntöttek az eljáró bíróságok, amikor nem a javítási költség, hanem a totálkár-számítás alapján határozták meg a gépjárműkárát. A gépjármű Svédországba

szállításának indokoltságát megalapozza az alperesi biztosító hosszadalmas, magánnyomozó igénybevételével lefolytatott ügyintézése amely végeredményét tekintve azzal zárult, hogy a felperes kárigényét elutasította.

A Kúria álláspontja szerint is - figyelemmel a kártérítési kötelezettség fent részletezett céljára - nem volt elvárható az életvitelszerűen Svédországban élő felperestől, hogy Magyarországon javíttassa meg a gépjárművet, és a javítást megelőzően még be is kelljen várnia egy hosszadalmas eljárás eredményeként megszületett alperesi elutasító döntést.

Minthogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségét nem sértette meg, alappal igényelheti a szállítási költség megtérítését, melyet számlával igazolt. Az alperes ellenkérelmében összegszerűen sem jelölte meg, hogy álláspontja szerint milyen összegű költség levonása lett volna indokolt, erre tekintettel azt a Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálta.

A Pp. 271. § (1) bekezdés c) pontja szerint nincs helye felülvizsgálatnak a jogerős határozatnak, csupán a kamatfizetésre, illetve a perköltségre vonatkozó rendelkezései ellen, ezért a Kúria az alperes felülvizsgálati hivatkozásait e körben nem vizsgálta.

Mivel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő, azt a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdésére tekintettel tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A sikertelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat megfizetni, melyet a Kúria a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, az (5) bekezdése és a (6) bekezdése alapján - a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel - mérsékelt 60.000 Ft + áfa összegben állapított meg.

A fentiek alapján kötelezte a Kúria az alperest a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 598.300 Ft felülvizsgálati illeték megfizetésére.

Budapest, 2016. február 24. napján

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke Dr. Tokaji Fruzsina s.k.
előadó bíró Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő